

MEMO

Aan: AB BVO DRAN

Onderwerp: Vraagafhankelijk vervoer tariefcorrectie t.g.v. onderschrijding ritvolume

Datum: 19 september 2022

Afzender: Vervoersorganisatie, Math v.d. Beucken

Aanleiding:

Met vervoerders zijn afspraken gemaakt in geval er sprake is van sterk wisselende omzetvolumes binnen het vervoer. Daartoe is het volgende in de overeenkomsten opgenomen:

“Gemeenten en provincie kunnen op grond van beleid, budgettaire en/of wettelijke invloeden geconfronteerd worden met omstandigheden die leiden tot stimulering of beperking van de vervoervraag. Beïnvloeding van die vraag kan geschieden door verhoging of vermindering van de gebruiksmogelijkheden.

Leidt dit tot:

- Een toe- of afname van reizigersritten van 30% of meer ten opzichte van het peiljaar 2021 en
- tot financieel onredelijke gevolgen voor u en/of de AD dan treden partijen in overleg.”

Ten gevolge van corona was het ritvolume voor een langere termijn dermate beperkt dat er in zijn algemeenheid sprake was van verlieslatende contracten waardoor het voortbestaan van vervoersbedrijven als reëel risico werd beschouwd. Ook werd aan vervoerders gevraagd hun productiecapaciteit op peil te houden in de verwachting dat het vervoer zich volledig zou herstellen en op dat moment ook weer 100% inzet zou kunnen worden geboden. Mede op advies van de VNG is toen (nagenoeg landelijk) ook door de BVO DRAN besloten tot een continuïteitsbijdrage. Na juridische toetsing is deze bijdrage toegepast binnen de werkingssfeer van de bestaande overeenkomst (en niet als staatssteun) van augustus 2020 t/m maart 2022 middels tariefaanpassingen.

De verwachting was dat het vervoersvolume, ondanks het wegvallen van het OV-vangnet per 1 april jl., zich vanaf april 2022 structureel had hersteld tot ruim boven de 80% van het volume voor de coronacrisis. Voor één van de percelen lijkt dat ook van toepassing, de overige drie percelen blijven echter achter.

Het voorstel is in de lijn van bovenstaande afspraken te maken voor aanvullende vergoedingen niet enkel gericht op continuïteit maar ook op een meer financieel gezonde bedrijfsvoering. Is sprake van een (verwachte) terugval in het najaar ten gevolge van corona dan zijn ook deze afspraken van toepassing.

Situatie:

Contractueel is sprake van het peiljaar 2021. Echter vanwege het wegvallend vervoer ten gevolge van de coronapandemie is 2021 als peiljaar onbruikbaar. Voor de aanvullende vergoedingen ten gevolge van de coronapandemie is het gemiddelde van 2018/2019 als referentie gehanteerd. Daarvan uitgaande ligt de realisatie in perceel Zuid al langere tijd boven de 80%. De overige percelen liggen daar ruim onder.

Bij het indienen van de offerte voor de inschrijving op de aanbesteding (begin 2020) hebben de vervoerders open calculaties ingediend. Door gebruik te maken van deze open calculaties heeft de vervoersorganisatie de financiële gevolgen van het wegvallend vervoer geanalyseerd en geconcludeerd dat er op dit moment sprake is van financieel onredelijke gevolgen. De lagere vervoersvolumes zijn door vervoerders voor een beperkt deel opgevangen door minder inzet van voertuigen en chauffeurs, maar door het efficiëntieverlies (lagere bezettings- en combinatiegraad en meer korte stilstanden) lopen de omzet en kosten uit de pas.

In de situatie van structurele volumeafnames tot onder de 80% blijkt er geen sprake meer te zijn van een gezonde bedrijfsvoering en is de constatering dat er voor de vervoerder verlieslatende contracten ontstaan. In onderstaand overzicht de situatie voor de eerste helft 2022.

PERCELEN VRAAGAFHANKELIJK VERVOER

Vraagafhankelijk vervoer rit ontwikkeling			
Perceel Zuid (1)	Q1	Q2	Juli
Gemiddelde 2018/2019	44680	45373	13204
Realisatie 2022 absoluut	34931	37902	10859
Realisatie 2022 procentueel	78,2%	83,5%	82,2%
Perceel West (2)	Q1	Q2	Juli
Gemiddelde 2018/2019	37129	35823	10178
Realisatie 2022 absoluut	22258	23736	6811
Realisatie 2022 procentueel	59,9%	66,3%	66,9%
Perceel Noord (3)	Q1	Q2	Juli
Gemiddelde 2018/2019	44326	42849	12487
Realisatie 2022 absoluut	28355	29496	9018
Realisatie 2022 procentueel	64,0%	68,8%	72,2%
Perceel Oost (4)	Q1	Q2	Juli
Gemiddelde 2018/2019	20136	19668	6256
Realisatie 2022 absoluut	12948	13394	3936
Realisatie 2022 procentueel	64,3%	68,1%	62,9%

Voorstel aanvullende vergoeding vervoerders:

Bij de berekening van de aanvullende vergoedingen aan vervoerders ten gevolge van de coronapandemie is als referentieperiode het gemiddelde genomen van de realisatie in 2018/2019 waarbij de te vergoeden kilometers per maand zijn berekend (peilmaand). Vanaf augustus 2020 t/m maart 2022 is de feitelijke realisatie per perceel per maand aangevuld tot maximaal 80% van de peilmaand uit 2018/2019. In de maanden dat de realisatie op perceelniveau hoger lag dan 80% werden uitsluitend de feitelijke vervoerskosten vergoed.

Het voorstel is om vanaf april 2022 deze systematiek te continueren met de volgende aanvullende bepalingen:

- Structurele karakter: De berekening van het verschil vindt plaats op kwartaalbasis en niet per maand. Het doel hiervan is dat een korte periode van volumeterugval niet meteen leidt tot een aanvullende vergoeding, omdat deze terugval mogelijk gecompenseerd wordt in de volgende maand.
- 10% clause: Indien voor enig perceel het volume in een kwartaal lager is dan 70% bedraagt de aanvulling maximaal 10% met dien verstande dat de minimale aanvulling in alle gevallen tot en met 70% is.

Voorstel kostenverdeling naar BVO-gemeenten:

De kosten van deze aanvullende vergoedingen dienen te worden verdeeld naar de BVO-gemeenten. Daarvoor is tot nu toe de realisatie 2019 als basis gehanteerd. Gemeenten vergoeden aanvullend tot maximaal 80%. In die maanden dat voor gemeenten sprake is van een realisatie boven de 80% dan worden uitsluitend de feitelijke vervoerskosten in rekening gebracht.

Het voorstel is deze verdeelsystematiek te continueren.

Financiële gevolgen:

De kosten ov-vangnet uit 2018/2019 maken onderdeel uit van de referentieomzet. Door het wegvallen van het ov-vangnet per 1 april 2022, kan er echter geen (aanvullende) vergoeding van de provincie worden verlangd vanaf april 2022. De kosten ov-vangnet (ongeveer 5%) zijn bij het bepalen van de referentieomzet naar evenredigheid toegerekend aan de gemeenten.

Op basis van het gemiddelde over 2018/2019 (kolom D) is het 80% volume, en daarmee het referentiebedrag, bepaald wat als basis dient voor de minimale vergoeding aan vervoerders (kolom E). De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van de kosten 2019 (kolom F). Het verschil (kolom G) wordt naar rato van de bedragen bij bijdrage I (kolom F) gecorrigeerd om te komen tot de verwachte bijdrage per gemeente (kolom I).

Ten opzichte van de kosten 2019 is de minimale bijdrage in 2022 voor elke gemeente 78,8%. Per gemeente is in kolom L aangegeven wat dit betekent in relatie tot de begroting 2022. Onderstaande is van toepassing in het geval de situatie een volledig jaar zou duren. Voor de specifieke financiële gevolgen voor de eerste helft 2022 wordt verwezen naar bijgevoegde bijlagen.

2022 Vraag afhankelijk vervoer, cijfers indicatief en onder embargo vanwege nog lopend overleg met vervoerders												
Alle berekeningen hebben betrekking op de periode januari - december												
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Kosten 2018 Prijspeil 2022	Kosten 2019 Prijspeil 2022	Totaal 2018+2019	Gemiddeld 2018/2019	Te betalen o.b.v. gemiddelde 2018/2019	Bijdrage I gemeente o.b.v. 2019	Verdeling over/tekort	Verdeling over/tekort	Bijdrage II gemeente o.b.v. 2019	% t.o.v. 2019	Gewijzigde begroting 2022	% t.o.v. 2022
					80%	80%						
Arnhem	€ 2.693.119	€ 2.735.171	€ 5.428.290	€ 2.714.145	€ 2.171.316	€ 2.188.137	27%	€ 33.534	€ 2.154.603	78,8%	€ 2.710.020	79,5%
Beuningen	€ 264.307	€ 260.201	€ 524.508	€ 262.254	€ 209.803	€ 208.161	3%	€ 3.190	€ 204.971	78,8%	€ 266.862	76,8%
Doesburg	€ 65.852	€ 83.778	€ 149.629	€ 74.815	€ 59.852	€ 67.022	1%	€ 1.027	€ 65.995	78,8%	€ 87.154	75,7%
Druten	€ 403.456	€ 388.049	€ 791.505	€ 395.752	€ 316.602	€ 310.439	4%	€ 4.758	€ 305.681	78,8%	€ 369.359	82,8%
Duiven	€ 262.376	€ 276.243	€ 538.620	€ 269.310	€ 215.448	€ 220.995	3%	€ 3.387	€ 217.608	78,8%	€ 272.213	79,9%
Berg en Dal	€ 377.564	€ 394.223	€ 771.787	€ 385.893	€ 308.715	€ 315.378	4%	€ 4.833	€ 310.545	78,8%	€ 403.975	76,9%
Heumen	€ 131.744	€ 155.599	€ 287.343	€ 143.671	€ 114.937	€ 124.479	2%	€ 1.908	€ 122.572	78,8%	€ 165.970	73,9%
Lingewaard	€ 750.611	€ 840.244	€ 1.590.855	€ 795.428	€ 636.342	€ 672.195	8%	€ 10.302	€ 661.894	78,8%	€ 853.605	77,5%
Montferland	€ 561.770	€ 523.330	€ 1.085.099	€ 542.550	€ 434.040	€ 418.664	5%	€ 6.416	€ 412.248	78,8%	€ 486.181	84,8%
Mook en Middelaar	€ 108.461	€ 102.680	€ 211.141	€ 105.570	€ 84.456	€ 82.144	1%	€ 1.259	€ 80.885	78,8%	€ 105.744	76,5%
Nijmegen	€ 1.065.299	€ 1.217.861	€ 2.283.160	€ 1.141.580	€ 913.264	€ 974.289	12%	€ 14.931	€ 959.357	78,8%	€ 1.317.540	72,8%
Overbetuwe	€ 593.585	€ 606.425	€ 1.200.010	€ 600.005	€ 480.004	€ 485.140	6%	€ 7.435	€ 477.705	78,8%	€ 608.242	78,5%
Renkum	€ 740.831	€ 677.016	€ 1.417.847	€ 708.924	€ 567.139	€ 541.613	7%	€ 8.300	€ 533.313	78,8%	€ 661.000	80,7%
Rheden	€ 700.972	€ 742.808	€ 1.443.780	€ 721.890	€ 577.512	€ 594.246	7%	€ 9.107	€ 585.139	78,8%	€ 726.044	80,6%
Rozendaal	€ 5.129	€ 10.237	€ 15.366	€ 7.683	€ 6.146	€ 8.190	0%	€ 126	€ 8.064	78,8%	€ 8.381	96,2%
Westervoort	€ 177.139	€ 201.912	€ 379.051	€ 189.526	€ 151.621	€ 161.530	2%	€ 2.476	€ 159.054	78,8%	€ 184.363	86,3%
Wijchen	€ 409.375	€ 333.011	€ 742.385	€ 371.193	€ 296.954	€ 266.408	3%	€ 4.083	€ 262.326	78,8%	€ 308.260	85,1%
Zevenaar	€ 503.174	€ 576.316	€ 1.079.490	€ 539.745	€ 431.796	€ 461.053	6%	€ 7.066	€ 453.987	78,8%	€ 483.265	93,9%
Totalen	€ 9.814.763	€ 10.125.104	€ 19.939.867	€ 9.969.933	€ 7.975.947	€ 8.100.083	€ 124.137	€ 124.137	€ 7.975.947	78,8%	€ 10.018.178	79,6%

Te nemen besluiten:

- Akkoord gaan met het continueren van de systematiek tot het aanvullen tot maximaal 80% (op basis van kwartalen en de 10% clausule) op basis van het gemiddelde van 2018/2019.
- Akkoord gaan met het continueren van de systematiek voor de verdeling van kosten naar gemeenten op basis van 80% van 2019.
- Akkoord gaan bovenstaande maatregelen toe te passen vanaf april 2022 t/m juni 2023.